

بەوري بەيان

شەری خویناوى بەره بەيان و تاريکى :

دەستم لە شەریّكا پىكراو دواين فيشهكى ترىفهى بەركەوت
 بۆيە لەسەرى پەنجهكانمهوه
 دلۇپ دلۇپ مانگ دەچۆرى
 شەرم بىنىيوه، بەلام بە وىنەئى ئەم شەرە، خویناوى نەبۇ
 بەره بەيان دەستى پېرىبو، لە ئەستىرەئى خویناوى و
 بەسەر بىرۋانگى وەنەوشەوه، ئاو دەبات
 بۆ تەركىردىنى دەمى قومريەكان
 ئەم تونىيەلە قولە بۆ كويى لىيەدات تاريکى ...؟
 وردە زىخى ئەم ھەمو نورە، بەسە بۆ ئەوهى
 چىتە تاريکى، پىيۈستى بە پۇناكى بەره بەيان نەبىت
 ئەوهى لە شەودا دەكۈزۈت
 دلۇپە ئىشراقەكانى پۇناكىيە
 ئەوهى گىيان ئەدا، لە بەره بەيانا

ئەو تاریکیه بە ھەببەتەیە، کە خەوی لىكە و توه
 لە دلّى گولە مینادا
 ئەم شەپە خويىناویه، بەورييکى مۆلەق كردۇه
 پىيىھەكى والە بەياناوا پىيىھەكى والە ناو شەوا
 بۆيە، لە پشت بەردىكەوە ھەلکورماوە و دەگرى
 بەلام چۆن گريانىك...!؟....
 لە چاۋىيىكەوە
 قەترە قەترە، بەرە بەيان ھەلئەپىزى و
 لە چاۋەكەى تريشىيەوە
 تارىكى خۇپ خۇپ دىيىتە خوارى
 دەبى سىنهى پوتى شەو
 كەى دوگەمى كراسەكەى بىرازىنى؟
 تا گريانى بەورييک تىيايا سكۇنەت بكا
 دەلىي خوا كاتى قاتى كردۇه ،
 تا بەورييک تىيايا بىگرى.....
 دەبى زەريا، كەى قۆپچەى كراسەكەى دابخا؟

تا چیتر گۆی مەمکى
 بە تىشكى ھەتاو نەپوشنى
 ھەرگىز بەور خەيالى ئاو، ناشەمزيىنى
 بەور لە ناو خەونى زەريادا، دەخەويت و نايەليت
 ئاو داچلەكىت و خەبەرى بىتەوه
 ھەر بۇيە تەنبا، لە بەرە بەيانىكى دەستنۈيىز نەشكاد، بەتاريكيدا دەردەكەۋى
 چونكە تەنبا لە دەمەدا
 ئاو خەوى ليكەوتوه

گفتوجۆرى بەوري بەيان و جەلادىكى گرينۈك :

دەبىت بىم و وەك فريادەسىك بېرىفىنم
 تا چیتر لەو زىاتر
 لە ناو گريانا فەنا نەبىت

دەبىت بىم و بىرفيئىنم
 تا چىتر لەوە زىياتىر
 خوين بەسەر خەنجهەكەتەوە سەما نەكتات و گۇرانى نەچرىت
 تەماشاکە.....

چەند خەنجهەرت پۆكىرد، بە دلە نامورادەكانا
 ئەوهنە، بە دزىيەوە بۆ نامورادى خۆت گريايىت
 چەند گولى لارىت، لە كاتى ئاو خواردنەوەدا
 بە پەنجەي شايەتومان خنكاند
 ئەوهنە تالى سپىيت لەخوتا ھەلکەند
 تا پىرىيەتتىت، لە خەلک بشارىتەوە
 دەبىت بىم و بىرفيئىنم، تا چىتر
 لەم قىامەتى گەرمایىدە، ھەلنى قرقىيەت
 سەرى ھەرچى درەخت ھەيە پەراندەت
 سىيەرى تەنیا درەختىكت نەھېشتنەوە، تا ھىچ نەبىت
 تىر تىر لە ژىريا بىگرىت
 دىم و دەتبەم، تەنیا ترىن پىاواي دنیا

دەتپر فىيئم و تۆش

خەنجهەركەت لە دالى دەمە شىرىيّكا بىنیزە
 چونكە هەرفىيای خۆت دەكەوم نەك خەنجهەركەت
 ئەو هەمو شەھەدت سەر بىرى
 ئەو هەمو ئەستىرەيەت بەبرىندارى لە بنى كانىيەكانا جىيەيىشت و
 وەنەوزىيّكت نەدا، زالىم
 تازە دەتەويىت بە دىيار ژماردىنى ئەستىرەكانەوه چاو لىيک بىنېيىت و بخەويت؟
 ئەى جەلادى گەرينۈك

وەلامى جەلاد:

چۆن دىيىت و چۆن دەمرفىيىنى ئازاد بە
 كە من ئازاد بوم لەوهى
 چۆن خەزىيەنى كەونم تالان كرد، لە جوانى

کە من ئازاد بوم لەوھى
 دەمى ھەمو كانىيەكاني مەرگم تەقاندەوە
 كە من ئازاد بوم لەوھى
 خەنچەرم فيّر كرد، بۇ ھەتا ھەتايە نەنويىت و
 هەرگىز وەنەوزىيّكىش نەدات
 ئىدى تۇ بۇ ئازاد نەبىيت...؟
 بەلام ئەي بەور، كە ھاتى تەنبا تكايىەكم ھەيە
 ئەو پىيىھ چېنوكاوايەتم لىيگىر بىھ، كەوا لە ناو تاريكيدا
 چونكە زىرىھى مەرگ ئەكەم، لە پۇناكىيا بتتىپىم

گفتوكۇي باخەوانى نور و بەورى بەيان :

چەند جوانە شىكۆي ئەم نورەت خودايە
 بەسەر سەۋىزى ئەم خەيارەوە

- با - به خەتىّكى خوار و خىچ ئىّوارەدى دەنوسىيە وە
منىش دەمۇيىست دوا دلۇپى ئەم شەرابى كۆنە سالە
بەرمەوە سەر نوتھە ئەوھلىن دەنكە ترى
من كە نەتوانم ئاوا نازى شەراب بکىشىم
چۆن دەتوانم...؟

بىمە باخەوانى باخى نور
من دەستم لە ناو سورايى گىلاسا بەجىدەھىلەم
تۆ چېنوكت لە ناو خويىنا ليۇن دەبىت
من دەتوانم هەرچى تارىكاىي ناو رۆحەم ھەيە
بە نورى كۆخىكى قلىشاو پۇناك بکەمەوە
تۆ دەتوانى دەريا بخەيتە سەر تل و
دەمولىيۇي وشكەللا توى بەرە بەيانى پىتەر كەيت
دەلم لەبەينى دو پەلك نەعنادا، لە شىرىنتىرىن خەودايە
تۆ دەتوانى باخىك خەو لىبىخەيت، بەسەر دلى ئاگرەوە
دىيىت و دەلىيى : .

من دەتوانم كىيۇي جوانى مەندال كون بکەم و

لەگەلّیا بنوم ھەتا ... مەرگ
 بەلام وەك تۆ ناتوانم بىمە باخەوانى نور
 دەمەوى دەستى لە پەنجهت وەربىدەم
 كەچى پەلكى رىحانە و پەنجهتىم لىتىك دەچىت
 دەمەوى بۇنى ھەناسەت بىكم
 كەچى دەكەوم بەسەر، مىشە مىشى توپرىكىيلىق قەراخ پىدا
 دەمەوى بە قولتىرين پوانىن مەحفت بىكمەوه
 كەچى سەرنجى چوالەيەكى تەپ
 دەمکاتە خۆل و غوبار
 عومرىكە وام لە ھەۋلا
 زەفر بە خەيالى ناو نويزىكت بېم
 كەچى دو دلۇپ ئاوى سەر بەردە نويزەكەت
 هەلا ھەلام دەكات و دەبىمە قەقنهس
 ئەرى بەپاست...?
 تۆ نورى ئەى باخەوان يان باخەوانى نورى؟

بەوري بەيان و خوداناس، ئاوا ئەدوان :

بهم نامورادىيەمهوه
 چى بکەم لە باخەكانى عەدەن
 ئەم ھەمو جۆگەي شير و شەريپەتو شەرابە
 تىنۇيىتىم ناشكىيەن و سوکنايى نادەن، بە دلەم
 لە ناو مىيە سورئالەكانى بەھەشتا
 چۈن بتوانم ئارام بگرم؟
 ئەم بەھەشتەي پىيىتاوم چى لىېكەم؟
 كە دەبىيەن كەسىيەن دەبىيەت بۇ ھەتا ھەتايە
 لە ناو دۆزەخا بسوتى
 سەفا بە خش نىيە.....ھىچ
 بە عىشقەوە شەوم دەخواردەوە و بىيەنم پىيۇھ دەنا
 بىيەنم پىيۇھ دەناو دەمم لىېبەر نەئەدا
 تا سېيىدە شىكۆفەي دەكىرد، لە نىيۇ جامەكەي دەستىما

که چی بهد مهسته کانی شهو، ده رشانه وه
به سه رئه و گه لایانه دا، که عیشووه یان ده به خشیه وه و
منه تیشیان به سه ر که سا نه ده کرد
سه فا به خش نیه ئاخر
بهو همه مو نازه وه
نار نازم له دهستما ئه رواند و چرقوی نه ده کرد
که به یانی سه رنجم ئه دا
گوچانه کهی باوکم چرقوی ده کرد و باقه باقه گولی ده گرت
من و تو، له سه ر خوانیک به یه کده گهین
په نگه خوانی ئه مرو نه بیت
من و تو، ده ست پیریزی ئه سه فیک ده مانکاته بیز نگ
که سبیه ینی ده زانری، چ حه قیقه تیکی تاله
من نویژم له ناو دلی به رددا، ده شارده وه
خودام له ناو تنوکه ئاودا، جیزده هیشت
تا ئاگای له ماسیه کان بیت بیده نگی نه یان خنکینیت
مالم به سه ر نینوکی تزووه دروست ده کرد بیو شه و گه رده کان

کەچى تۆ لە بەفر بىيىدەنگ تر بۇي ئەى بەورى بەيان
 سەختە جلەو كردىنى رەشەبا، كە لە ناو نورا هەلّدەكەت
 كەچى پىيت دەوتم : .
 لىيى كەپرى..... با هەلبەكت
 لىيى كەپرى من دەزانم دېت و لە ناو پۇحى منا ساكن دەبىت
 ئەگەر تۆ دەستى مىھەربانى خودا بىت
 ئەوا من دەستەكەى تريم، كە تۈرپەيىه
 ئەگەر تۆ دىويىكى ترى تەنيايى پۇحى خودا بىت
 ئەوا من تەنياترین پۇحى خودام
 بۇيىه ھەتا رۇژى قىامەت
 چنگ گىر بىكم لە چاوانت و ناو دلت هەلبىكۆلم
 جڭە لە خۆم لە ناو تۆدا
 دەستم بەر ھىچى تر ناكەۋىت.....خوداناس
 من و تۆ دوا دىدارمان
 شەپرى بەشكىدىنى تەنيايىيە، لە شوينىكى
 ئەو شوينە نە تاريكايىيە و نەپوناكايى

بەورى بەيان و ژن، ئاوا ئەدوان :

ھىشۇ ھىشۇ ترى، لە مىيۇى شەو دەرنىت
 كە چاوانت ھۆن ھۆن شەرابى ئالى لىيدا دەچۆرى
 ئىدى بۆچى زەخىرە بۆ شەراب دەخەيت؟ دەريا ژن
 جوانە ئەم زەمەيلەيەيى لەپرچى خۆت چنىوته
 خۆلە مىيىشى ئەم نەردە، بە فوى توْ ناگەشىتەوە
 تازە ئىتىر چاوهەروانى من نەكەيت
 كە لورەي پېزايى من ھەميشه لە قورگتا بىت
 زىيکەي دەريا لوشى توْ دايىم لەرۇحى مندا بىت
 ئىدى چ پىيويست دەكات
 بىم و بىرفيئىم ئەي دەريا ژن
 گريانى من ھەر لە چاوانى تۆدا، دەويىرى خۆى ئاشكرا بکات
 چېنوكى من ھەر لەناو تەننیا يى تۆدا دەتوانى بە كەمالى ئىسراھەت
 نا ئومىدى لىپچۆرى

من بەوريکم نیوھم لە جنسى تۆيە و
نیوھكەی تريشم لە جنسى تەنیايى
ئاھر بەم هەمو تەنیايىيەمانەوە چىپكەين.....چى؟
باش دەزانم پۇرۇش دى، رەنگە شەۋىيڭ بىت
تەنیايىي ھەردوكمان دەكۈزۈ، ئەى دەريا ژن

دوا وەسەھەي بەوري بەيان :

لاسايىي كردىنەوهى ئاواو
تەكالدىنى توى تارىكى، بۇ سەر سىنگى بەرە بەيان
سېرىنى چاوى تەپرى ئەستىرەيەك
بە لەچكەي ئەو زىنهى خۆيىم نەفراند
تەنیا دەسمالەكەي سەريم ھىيىنا، بۇ يادگارى
پزىكاركىرىنى چەندىن دلۇپە باران
كە لە قورا غەرق دەبۇن و دەكەوتتە حاالتى خنكان

من کە شایدی هەموئەمانەم و تۆ هەرگىز ناتوانى بىانبىنى
 ئىدى حەسودى بەچىت بېم ئەى ئىنسان؟
 تۆ دەسوتىيىت و هەرگىز ناشزانى
 ئاڭر چىه
 دەخنکىيىت و هەرگىز
 لە فەلسەفەي تەرايى تىنڭەيت
 مايە پوچىت لە جوانى و هەمانەي بەتائىت لە نور
 چىت ھەيە حەسودى پىيىبەم..... دەپىيم بلى؟
 رەنگىك نەماوه لە دنیادا، لە ناو چاوما نەنوستبى
 تەنيا رەنگىك چىه، ناويرى توختت بىكەۋى
 چونكە تۆ راواچى رەنگى، ئەى ئىنسان
 ئەو هەمو ھەنگە
 لە ناو ھەنگۈينا خۆيان خنکاند و نەگەرانەوه، تا ناو دەمت شىريين بىكەن
 كەچى ھەر ژەھرى مارە، گوفتارت
 ئىدى حەسودى بە چىت بېم.....؟
 ئەو هەمو فيشهكەتان نا، بە بالى ھەلۆكانەوه

له شیرینی خهودا
 که چى بەرگەی يەك فیشه‌کی حەقیقەت ناگرن
 مەستن بە وەھمی پېر بون لە گەورەبى
 كەچى جورئەتتان نىيە
 توزى بە دىأر شەوهەوە پا بەمىنن، ئەى ئىنسان
 دەپىم بلىن حەسودى بە چىتان بېھم.....؟.....

دهنگی خودایه ... یان دهنگی منال ...؟

تەرتىلەي يەكەم /

ئەم دەنگە لە قولايادا يە ، مەگەر هەر بىدەنگى پىيى بويىرى
 بەسەر قامكە وردىلەكاننەوە
 مانگ و ئەستىرە شەريانە ، لەسەر ئەوهى
 كاميان زووتر بچنە ناو دەستەكاننەوە و
 تالەويۇھ
 عەرشى موعەللای دىلت داگىربىكەن نارينا
 يەك سەدەيە باسى تەرى بارانت بۆ دەكەم
 كەچى پىيم دەلىيىت بابە
 دەمولىيۇي وشكەلاتۇي ئەم بارانە كەى تەردەبى؟
 ويلى بەدواى مەرزۇبومىيکا
 تالەشولارى بارانى تىاتەپبى
 كەچى لەم قىامەتى بارانەدا
 روتوقوتۇ بىباڭ لەوهى رەھىيلە باران چۈن دەتكوتى
 دەستەكانت كەردىتە كۆخى بچكۆلە بۆ پەپولەيەك

تادوا سلاؤی نویزه کەی تیابداتە وە نارینا
 یەکەم جار
 خودا مروقى دروست کرد نەك مناڭ
 چونكە زە حەمەت بۇو
 خۆى لە خۆى دابتاشى
 ئە خیر كوفر ئىيە كردىمان
 مندالمان كرد بە مروق و دەسکارى جوگرافياى بۇحى خودامان كرد
 هەر بۇيە هە تادەمرين
 نە دەھسىيەنە و
 نە دەستمان لە خوا گىردىبى و
 نە دە توانيىن بىگە بىيەنە و مندالى

تەرتىيلەي دووھم /

بەو دەستە بچۈلەنەت
 چ جەنگىيکى گەورەت بەرپا كردوھ لە گەل زەبەلاھى سى بەرەكە تا

کە چى من بەم گە ورھىيەمەوھ
 جەنگە بچوکەكان تۆقاندوميان
 من دەستە خripنەكانتم، لە وژھى با دەشاردەوھ
 تا نە بىٽە شەختە و رەق ھە لۇھىت
 كە چى توْ ھەمو سەھەرى تۆفانى با، لە چاوتەوھ ھەلىدەكردو دەتوت:
 بابە ئەگەر دەستم بەرنەدەھى
 لە ناو رەنگى "با"دا وەھا خۆم وندەكەم
 ھەرگىز چاوت پىيم نەكەۋىتەوھ
 دەنگىيىك بەرەنگىيىكى سورئاللەوھ دىيت و من نايىبىنەم
 نوپېزىيەك بەبرىندارى دەگات و
 بەليّوارى ئەزىزكانتەوھ داتناوھو
 ئاوى گەللىي گىلاخە دەكەيت بە دەمەيەوھ
 ئەم بۆشاپىيە ترسناكەى لە نىيوان من و توْ دايە
 ھەرلەدورى نىيوان
 ئاوا و مەركانەيەكى تىينوى لەچەند لاوه شكاودەچىت
 ئىيمە پىيش ئەوھى بخەوين پىيدەكەنин

خراپ حراپ پییده که نین
 تو زور به که سکونی ده گریت تابخه ویت
 که هه لدھسین
 ئیمە له هه ویرى ترشاو ده چىن
 تو ش هر وەکو خەرمانەی مانگ
 خەولەناو چاوه کانتا ھېننە جوانە هەر لهو جوانیه دەچى
 کە لەناو تەمبۇرىيکى ئەرمەنیدا خەوی لېكە و تۈوه
 چەند جوان و بە ويقارە ئەم نوستنەت
 هەر لە خەوی شەراب دەچىت
 لەناو دەفرىيکى كۆنە سالا نارىينا

تەرتىلەی سىيەم /

ئەم دەنگە له قوللایدایە ، مەگەر هەر بىدەنگى پىيى بويرى
 ئەم ئايەتە لەناو درېكا تار دەزەنلى و
 لەچنگى ئىوارەيەكى دلتەنگا سەمادەكەت

ئەم خودایە بۆچى دستى ھەلگرت
 لەناردنى ئايەتەكان و سەرگەردانووبەرەلەويلى كردىن و
 ھەرچى ناوى ئىيمان بۇو بەستى لە باڭى پەپولەيەك
 ئەويش خۆى كىشا بە گۈرى چراى بەر ھەيوانەكەم دا
 ئاخىتۇ كەپوتت كردومنەتەوه لەئىيمان و تالانت كردومن
 ئەم مەنداھەت بۆ كرد بە تۈوشىمەوه؟
 ئاخر ئەي خۆت نازانىت چەند ترسناكە!
 باوهشت پېپ بىت لە مەنداھىك و
 دلت خالى خالى بىت لەئىيمان
 بى دادىيە ئەم بىمارىيە
 بى سەمەرە ئەم بارانە
 - بهىچ ناچى ئەم گۆرانى چېرىنەت ئەي - با -
 ئەوهتا ، كەسۈرمە لەچاوى دۆست دەفرىئىنى
 من لىرەوە پەردهى پەنجەرەكەم دەلەرىيەوه
 كەسەرى پەلكە گىايەك دەخەيتە سەرپانت و بۆى دەپروانىت ھەتا دەمرى
 منىش لىرە نەسىمەيەك باوهشىنى دىلم دەكاتو دەلى

خواسەبوریت بدا دەسەلّاتى منى تىيانەبۇو
 سەرم لەمە دەرناچى ئەي - با -
 چۆن توانىت خوا بفېنىت و
 لەم بىشىكەيەدا ئاوا گفە گفە بکات
 ئاخر بەم رۇتو قوتىيەمەوە من چى بکەم لەم مەندالە ...؟

تەرتىيلەي چوارەم /

لە قوللایى دەريادا
 دەنك دەنك دلۇپى ھەلپۇزلىرى باران دەچنىتەوە
 من لەئىر ئەم چەترەدا
 خۆم لەلىزىمەي باران دەدزىمەوە
 من لە لرفە لرفى دەرييا زۇر دەترىم
 كەچى تۆددەتەوى ھەرچى كەفى دەريايى دەنياھەيە
 بەو دەمە بچۈلانەيەت ھەلبلوشى
 دەبزانە من و تو چەندە دورىن لەيەكتىر

تۆ مزالىك شەللى بەعارەقى تەپدەريا
 منىك تىينو تىينو ناۋئەم بىبابانە
 ئاخىر كەئەوەندە دورىين لەيەكتەر چۆن دەتوانم
 بېرىمەوە سەرئەوەلىن نوتەفە
 ئەو نوتەفەيەى كەتۆى لەناو مۇدا خولقاند
 چەند نازەنینى نارينا
 كەئىواران سەرت دەكەيت بەناو تەمى ئاوابوونا
 شەوەدگۈشىت و دەلىيىت بابه ھەلىخە بەو تەنافەدا
 ئەى نايىىىنى چۆن خوساوهو ئاوېشانوملىدا دىيە خوارەوە ؟
 پىرەقالىك ھەلدەچۆرىنەتە ئاو پىيالە چايىيەكەى بەردىمەت و ھەلى ئەدەى
 لەگەلايى پىرەقال كۆلارە دروست دەكەيت
 بەدەنكە بەرسىلەكان ھەلماقۇدەكەى
 ترىيقە ترىيق پىىدەكەنىت و دەلىيى :
 بابه بانەچىنە ژورەوە
 بەلكو مانگ لەسەفەر بىگەرىتەوە
 ئەم دەنگە مەستە بە رەنگى كەمن ناتوانم بىبىيىم

ئەم رەنگە مەستە بەدەنگى كەلە قولّايدا يە
مەگەر ھەر بىيىدەنگى پىيى بويرىت

تەرتىيلەي پىنجەم /

دەستمان لەيەكتىر دەترازى و لىك وندەبىن
وەك ئەوهى نەمن ھەبووبىم نەتو
تو دەبىتە گەردىلە نەبىنراوەكانى ناو رشەبا
بەيانىيەك قايىم نويىز
بەيانىيەك كەرۇشنايى ھېشتا زەفەرى پىينەبرىدى
دىيىتەوەو بەگسەكىيەك گەللىي ھەلۋەرييۇي عمرى من كۆئەكەيتەوە
دىيىتەوە دەمبىنى وام لەدەمى زولۇمەتىكى
گۇرانى بۇ دولبەرىيکى خۆلۈسى دەلىم
سوالى تۆزى سورمەم دەكىرد بۇ چاوانم
كەچى خاكى سورمە پىزى كەنغانم نەدەبىنى لەپاڭ دەستما

چ يەعقوبىّكى گوناھبارو نادان بۇو نەم توانى
 لەچالىٰ رشى كەنعانى يوسف بېيىم
 كەچى لە دورى دورەوە لە مىسر بۆنى كراسەكەيم دەكىد
 چ يەعقوبىّكى چارە پەش و گوناھبار بۇوم
 هەرتەنها جارى بۆتاقى كردىنەوه
 خواخۇي كرد بە كورەمن و منىش ناوم لىيىنا يوسف
 هەر كەلىيى غافلېبۇوم
 سپاردىيان بە چالىٰ پەشى كەنعا
 توخوا بەئەسپايىي پى لە سەر خاكى كەنعا دابىنىن
 باخودا لە و بىرەدا رانە چەلەكى
 تووخوا بەكچانى ئەۋى بلېيىن
 چاويان بە خاكى سورمەي كەنعا نەپىيىن
 باپىيىلۇي چاوهكاني يوسف نەشەمىزى
 تازە سورمەي ئەو خاكە دەرمان نىيەو دەرمانىش نابىيەت
 بۆ چاوى ھىچ گوناھبارىك
 تازەمن چىم پىيىدەكىرى جەلەوهى بلېيىم

* (ئەی بادى صەبا نە من بېھ و نە كەلکىشى ھەيە نامە
تەشىرىخى ئەم ھەموو غەم و گۇناھبارىيەم نايەتە تەحرىر)

تەرتىلەي شەشم /

ئەم دەنگە لە قوللەيدا يە مەگەر ھەر بىدەنگى پىيى بويىرى
كەلکەلەي ئەم ئەفسونەت
دەمباتەوە نىيۇ نەواي شەمالىيەكى سبەينىيۇ
كەرەنگە بايە قوشىك بىزەنى
نەشتەرى ئەو ھەموو جوانىيەت نىشتۇتە سەر پەپەي دەم
ئا خىر چىپكەم خويىنم تىيانەماوه تا جۆگەلە بېھەستى
كى دەلىت جوانى نەشتەر نىيە با بىت سەيرى
ھەنارەكەي ناو دەستى نارىنابكات چۆن لەداخا شەقى بىردوھو
دلىپ دلىپ جواناوى سورى لىيەتكىت
خۆزگەدەمزانى نارينا چ سەرىكە
بەو پۇتو قوتىيە پاكشاوى بىباڭ لەو ھەموو تۆف و سەرمایە

تەنیا گەلای *گولەشیرین شۆخىكەت داوه بەخۇتا و دەلىيى بابە
 تازەدەبىت بەئاواتى خەوى زىر گەلای گولەشیرین شۆخىكەوە سەر بنىيەتەوە
 پەلم بىگرىت يان پەلم نەگرىت بەچى دەچىت ؟
 من گريانى تارزەنىيکى گوناھبارم
 دەبى تاقىامەت ھەركۈلىمەوە
 چىم لىيىدەكەي لىيم بکە نارينا
 ئەوهندە دەزانم لەگەل ھەرشتىيىكدا كۆمبەكتەوە يەكسانم بەخۆم
 كەخۆم جەلە گوناھبارى و پەشىمانى شتىيکى دىكەنئىيە
 دەرم بکەي لەھەرشتىيىك و ھەرشتىيىكىش لىيىدەرېكەي
 يەكسان دەبىم بە تاقىامەت گريان
 كەپتى ھەرشتىيىك بکەي يەكسانم بە
 ھەرمىيەكى تەپى جىماوى زىربارانىيکى پىر، پىرتر لەم بىتاقەتىيەي من
 تازە ئىتەر بەچى ئەچىت
 پەلم بىگرىت يان پەلم نەگرىت نارينا

تەرتىلەي حەوتەم /

هەموومانت دۆزىيەوە خۆت نەبىٰ
 هەموومانت فېرىدایە بەر فوارەي ئەم عەزابەوە
 بەمشت دەريات بۇ ھىنايىنە ناومالەكانمانەوە و پىيت و تىن :
 هەلىمەن بۇنى ئەم سەرابە ، ھىنندە بە قولى ھەلىمەن
 تائاوىنەي گشت دەرياكانى دنيا لە دەستانا وردۇو خاش دەبىٰ
 هەموومانت فېرىدایە بەر تاشە تاشى ئەم زولىمەتەوە و پىيت و تىن :
 قول بىروان بۇ نورى ئەم زولىمەتە ھىنندە بە قولى بىروان
 تادىلتان دەبىيەتەوە بە چىنگى خويىن لەناو لەپى دەستانا
 تو نەلە ئاوىنەي دەرياكانى خۆت بىنى
 نەلەناو دلۇپى زولىمەتى سەر جەستەي نورانىيمانا توانيت سەيرىكى خۆت
 بکەى
 وا دلىشمان بۇو بە چىنگىك خويىنى سەر ھەلگرتوو
 دلىام كەناشتowanىت لەناو خويىندا دەر بکەويت و ھەل بکەى
 خودايە دەزانم ھەر لەبەر ئەمانەبۇو

مندالٌت لە خۆت داتاشى و دروست كرد ، تادەسست بەر خۆت بکەویت و
 خۆت ببینى
 خودايىه ئا خر تو دىلمت كرده گلەتكى خويىن
 تازەچى بکەم؟
 ئەم مەنالىلە كويىما هەلبگرم!
 خودايىه ئەم مەنالىيەت ببۇرە ئەم خودايىيەت لە كويىما بشارمه وە
 ئەم دەنگە لە قوللايدايىه مەگەر هەر بىدەنگى پىيى بويرىت

* بەيتىكى (حاجى قادرى كۆپى) ۵

** (گولە شىرين شوخ) جۆرە گولىكە

بارانتر بىدوی ھەورىيلار

خودایه توْ کەھیچ سودمەند و دلخوشنیت بەوهى
 ملت بوْ کەچ بکەم و
 باکیشت نیه لهوهى لیت یاخیبم
 ئەدی بوْ دروستت کردم !?
 له ناوج مانایەکدا، جىگەیەك بوْ بونم دەکەیتەوه؟!
 توْ لهترسى تەنیایى خوت
 توْ لهترسى ئەوهى
 نەبادا له بىرت بکەم و باست نەکەم
 نەتهپیشت دەستت لېيدەم
 كەچى دەستمت چزاند بە هەمو پشکوکانا
 هەرچى فيشهکى بەيەكگەیشتىن هەيە
 له كەللەي سەرمدا خالى خالىت كردهوه
 له دۆزەخەكانى بە يەكگەیشتىنا بوْ سوتاندەت؟
 نەهاتىت و پىكى زەھرى بەيەكگەیشتىت لەگەلا نوش نەكىردم
 دەزانم بوْ نەهاتى؟

هر له بەر ئە وەی بىرت بکەم و هەمېشە لە دوت بگەپریم
 تەماشاکە ئەم بە يەكىنەگەيىشتىنى من و خودا چەندە جوانە؟!
 تەماشەكەو كراسىيىك لەم بە يەكىنەگەيىشتىنى من و خودا دادپە
 توپە حەمت پېرە لەئاگەرو چاوت كەيلى تۆفانى تەنیايى
 من دەستم دەشتىكە لە لالەزارى مەرگ و
 پۇح ئاگرى غورىيەت
 كرد و يەتىيە قە قەنس
 تەماشاکە ...
 ئەم لە يەكتىر ونبونە چە نە جوانە!
 هر لە بىيىدەنگى بەفر ئەچى... هەورىلار
 مەركانەيەك هەر خۆل بە سەرى خوپىدا دەكات و
 لە ترسناكى بىبابان حالى نابىت
 بىبابان بەو هەموو بەرىنېيە خوپىيە و
 بىبابان بە دەست و پلە قلىشاوه كانىيە و
 لەناو ئەم مە رکانەيەدا راكشاوه
 بلوپەرى خۆل ئەژەنلىق

کەچى ئاو سەماناکات و گۆيىم لىيىه
لە زىيرلىيۇوه... دەلى:

كە پە نجەيەك لەسەر بلوىر بىت و خوينى لىينه تكى
كە پەنچەرەي سەرابى

تەرجمەي ئەو ھەموو بىدەنگىيەي بىبابانى پىيەكىرى
كە جوانىي مەركانەيەك بىت، خالى خالى لە تە پايى
كە حە يراني سور نەبى لەخوينى چاودەروانىا
چۈن ئە توانم بېرەقسىم و گۆرانى بلىم... هەورىلار
دەئىتر با ئەم سەفەرە ھەر تولانى بىت
با ئەم بىرىنە ھەر بىرەوشىتەوە
با ئەم ياقىقى تەنيا يىيە

ھەر لە ملى كچانى ھەورىلارا زەنگەي بى
با منىش لەم چولۇنى قولۇنى مەحشەرەدا
لە ناو دەشتى زەنگىيانە ئاساي خۇلا
ھەر لە دوى چاوى خودا بىگەرىم... هەورىلار
لەنیوان من و خوما

ئاشوبىيّكى فىتنەگىپ حاكم و سالارە
 لە نىوان چاوم و فرمىسکەكانما
 تەرمى ئەو هەموو بەھىي خۆشەويسىتىيە كەوتوه
 جەنازەي گەلاي ئەو هەموو گولەبەرۇزىيە سەرگەردانە
 نە چاوم بويان دەبىت بەگۇپرو
 نە لەناو فرمىسکەكانما جىڭەيان دەبىتەوه
 تەماشەكە... ئەم لە يەكتىر بىزبۇنە
 چەندە پەنكىزەردە... هەورىلار
 هەر لە پەنكى عەشق ئەچى
 تو دەپرژىيت و هەرپىرى لە تىنۈيىتى
 من قولپ ئەدەم و هەرپىرم لە چوڭەوانى
 ئەم دەرگايى لە پاستىيا دەرگا نىيە
 ئەو پەنجەرهىيە هەر لە تەمى ناو دەستەكانم ئەچى
 چەترەكەت توپەلدە مەلول گىيان
 سېپەرە جوانە بو چەتر
 دوگىمەي كراسەكەت بىرازىيىنە

ئەی نازانى !!

(له دوگمەئى سىنە دويىنى نويىزى شىيوان)*

بەيانى نەدا ، خەلتانى خويىن بۇو

سپىيىدەي باغى سىيوان

تە ماشاکە... ئەم پىرتەقالى خويىنە

بەم تەنگى نويىزى شىيوانە

چەندە پېرىكەيف و سرورە ... ههورىلار

كە لە گەللىي سەنەوبەر كراسىيىك ئەدورم بۇ باران

كە لە سىنەي پۇتى هەريزىيىكا

چاوى پەپولەيەك دەكەمە خەو

كە لەناو دەفى دەرويىشىيىكا ئەم ھەمو دلۇپى گريانە

فيىرى سەما دەكەم

كە لەناو چارەكەي ئەم كچە ههورىلارەدا

سادھىي و ساكارى فيىرى لەنجەولار ئەكەم

كە سىنەم پېرىدەبى لە تەوارى خويىناوى

ئىيدى ھەر ماوەتەوە بلېيم: ئەم سەمايە بەخويىنەوە

ئەم سەمايە بە سوتانى قەقنه سەكانى عەشقە وە
 چەن نازەنینە.... هە وریلار
 كە باران چۆك دائەداتە سەر دەمولىيۇي گەلایەك
 كە سەرپوڭشى دەربىدەرىم
 بە سەر چلۇچىيۇي تەنيا يېھە وە
 شىتال شىتال دەبىتە وە
 كە پەشا يى شەو قەترە قەترە
 لە دەمى دەمە و بەيانا دەتۈيىتە وە
 بە نەزاكەتە وە دەلىم:
 باراتىر بدوى.....ھەوریلار
 شلپ و هووبى ناو سىبېر
 گورانى لە ناو خويننا
 چىنە وە وردى شوشە گريان
 لە ناو مىرگىيکى سەرخوشا
 سەفەر بە ناو
 بىرىنە كانى تە نيايدا

ئەم سوٽاتاى گريانه
 هه ر له خوت جوانه ههوریلار
 بيرت نايە..؟
 ده هاتين و وهك چوللهكەي كەسيره كەوتوي ژىر باران
 هەر خۇمان ئەكىشا بە پە نجەره كانا!؟
 ده هاتين و نيوھى دلمان
 لە سەر سفرە كەي دايكمان بە جىھىشت و
 نيوھى ترىيشى، هەرخوا ئە زانى
 لەم كېيۈمى وە حشەتەداو لەكام بىنە بەرد
 بە جىماوهە دە بىت بە بەرد
 ده هاتين و لە ناو خولەمېشى بىتاقەتىا دەگەوزاين و
 تە نيايى وەك سەگ تىمان بەربوبو
 توزۇ گە ردى پىلاوه كانت بەكىنە
 ئىنجا دەركاي دۆزەخ بکەرەوه

 با پەنجه گەورەي دەستم

په شیمان بکهمهوه له خوکوشتن
 ئینجا دیم و دهگا له باران دهکهمهوه
 پیی دهلىم:
 ئه رى به راست ئه وتهی دنيا هه يه تو دهبارىي
 كه چى يهك گوناهى پهشت پى سپى نه كرايهوه
 خويىنت له دهمى چه قويهك پى نه سپرایوه
 فه قيانهى كچيكت نه كردوه و توزى لەگەلیا نه گرييات
 نه توانى ئه و پيئاسه يهى عەشق ئەرشيف بکەي
 كه دهلى:
 عەشق ئاشتكردنەوهى منالىكە
 كه له ناخواردن ده تۈرى
 چاوى هەرچى گەلا هه يه پېتكىد له فرمىسەك
 كە چى نازانم بوجى خوت گريان ناناسى؟!
 مولەت بده
 با په نجهى شايەتومانم سەلامى نويزەكەي بدانەوه
 ئينجا پىت دهلىم:

میلى کاتژمیرەکەت بوهستىنە
 چونكە دلنىابە هەمومان پير دەبىن
 پىر دەبىن و دەنكى ترىي گەنجىتىمان نەهاوېشته دەممانەوە
 پىربويىن و توْزى شەرە ئاومان نەكىد
 پىر بويىن و سەرخەوېكمان نەشكان
 لە ناو ئەو بىستانانەدا، كە يەك شەمامەيان نەگىرت بۇ دەستى دوستان
 ئىدى بوجى ئاۋىزانى يەكترى بىنهە وريلار
 كە لوتم پىرە بى لەبۇنى دەربەدھرى
 كە ئاوابون بە سەر شانوملى مالەكەمدا، دائە چۆرى
 كە، كەوشەكانى دايىم
 بەخويىنەوە لە بازار ھەراج دەكىرى
 ئىدى من ھەردەگەپىم و وىلەم بە دواى
 كراسىيىكى رە ش بۇ ھە وريلارو
 چاوى بە جىماوم لە ناو كەوشەكانى دايىمداو
 مانگى بە جىماوى سە فە رو
 خوداى بە جىماوى نىيۇ ئەم دەربەدھرى

تو بپوانه، متمانه چ خوینیکی لیئه چوپی؟

هه ر له داچوپینی خوینی

پهنجه کانی (حسه ین) ئه چی له که ربلا

تەماشاکە

زهردەپەر لەم پیالەیەنی نیو دەستمدا

چون داویه تىيە پرمەنی گريان؟!

هه ر له بەيەكگە يىشتى من و تو دەچى..... هه وريلار

تەماشاکە

تەرخون چون سەريندا وەتە نیو كوشى ئە و جوگەلەيەنە و

تە زېيھىكى پچراوه له وە فا ئەچنىتە وە؟

زۇر داوا ناكەم كراس ههورى

من سلاۋى بەر لە خوڭوشتنم دەوى، نەك گريانى دواى مەرگ

سلاۋىك پېش پە شىمانبۇنە وە

سلاۋىك بەر لە وە حشەتى عەشق و

تۇفانى بەيەكگە يىشتىن

داواى زۇر ناكەم

لهگەل خوتا

نمی بارام بوبینه، پیش ئه وهی له تینوانا بخنکی

کوا داواي زورم لیکردوی ... ههوریلار؟

ئه وهنده غەریبم بەخۆم

چاوم جەسارەتى نىيە

سە يرى دەسبەتالى دەستەكانم بکات

وشكاوى هات پوانىن له چاوانما

نيوهى دەستىم لەناو گۆزەيەكى شكاوى بەر بارانا

شكاوتر له دلۇم بە جىيماوهۇ

نيوهەكە تريشى بە نيازە ئەم شەو بەدزى ئەستىرانە وە

مانگ كفن و دفن بکات

عيسا بە هەموو بزمارە داكوتراوهەكانى لە شىھەوە

لە دلە خوساوهەكە ما جىيى بوھوھ

مەحوي بە توۋانى ئەو هەموو ئاڭرەھوھ

لە ناو بىبىلە كانما راكساوه

كەچى ئىستا

ده ستم به کوژراویش له ناو خوّما جیّی نابیتّه وه
 پوّح جیگای ئه و لاسکه ریحانه‌یهی تیا نابیتّه وه
 که دوینی شهو بے‌شایه‌دی هه‌وریک خوّی کوشت
 دلم هیندھی تاله موویه‌کی پیوه ماوه
 ئیدی داوای چیم لیده‌کهی...?
 ئیدی شەخته بهندی ئەم عەشقە
 چون له‌منا سه‌وز ده‌بىّ و
 چون له‌منا جیّی ئەبیتّه وه... هه وریلار
 ده ست و پەنجهت مەدەره بەر ئه و ئاوه خویناوییه‌ی
 که لە ئاوابون دەچوپى
 چونکە لە سەرابا نەبیت
 نه دەنگم دەگاتە گوئى تۆو نەدەتوانم
 دەستوپە نجهت بدوینم
 تو ئاگرى دوورى دەتسوتىنى و
 من قيامەتى بە يەكگەيىشتى دەمکاتە خولەمېش
 تو سەر پەنجه‌کانت نەرم نەرمن بو دەسبازى

منیش سه‌رپه نجه کانم بونه‌ته سوتو
 ده ستم لیبدهی هه‌ر ده‌وهریم
 ده‌ستیشم لینه‌دهی هه‌ر ده‌بمه خوله میش
 ده‌بزانه چن ترسناک لیک بزربوین ههوریلار؟
 ئیدی تازه که‌س دان نانیت به‌مه‌رگی ناو ژوره‌کانا
 ئیواران زه‌رده‌په‌ر له‌گه‌ل که‌سدا ناچیت‌هه و بوماله وه
 چونکه ده‌لی:
 من که هه‌ر ده‌بی بمرم
 با به ده‌م فرینه وه گیانم ده‌رچی نه‌ک له‌ناو ژوره کانا
 منیش که‌سیک نه‌ماوه پیی بلىم:
 به شه‌ودا پرده‌بم له‌بال بو فرین و
 له ناو باخی گیلاسا ده تریقیمه‌وهو
 چاوی گه‌لای گیلاس ئه‌سرم
 که به یانی هه‌لده‌ستم
 قه‌تییه‌ک له‌ده‌ست می‌حنه‌تی فرین هه‌لاتوه‌و
 له به رده‌م په‌نجه‌ره‌که‌ما خوی کوشتوه

چەند دەسپەنگىنى لەنەخشاندى ئەم گۆزانەي سەرپىگادا
 تالى رەش لەسەرتا نەما بەديار سېپىكىرىدەنەوەي گۆزەلەكانە وە
 كەچى سەرت بۇو بەكلوى بەفر
 بەلام گۆزەلەكان سېپى نەبونەوە سېپىش نابنە وە
 تو عومرييکى درىزە گۆزە دروست دەكەي
 بىئاگاي لەوهى
 چۆپى ئاو نەما دەمى بىبابانى پى تەربىكەين
 ئىدى چۈن گۆزەلەكان پېركەينەوە لە ئاو... هە وريلار?
 غوبارى دار بىيەكانى بابلەم لە خۇم نەتكەناندۇھ
 پۇحەم لە دەمى سكەلەكانى پېربونا
 تەماشاکە چۈن دەقرچى!
 تەماشاکە چۈن بىرت دەكەم!
 نە دەتوانى دلۇپى بارانى نور بېپەزىنى بەروحەما
 نە منىش دەتوانم دەست لە بىرىنچىكت بىدەم
 تەماشاکە دور لەيەكتر ...
 چ جوانىيە كى مەلولىن هەوريلار

تە ماشاکە!!....

*بە یتىك شىعرى نالىيە

خوینترین - با-

ریگاکان نین
 ریگاکان له ئەزەلەوە نەبۇن
 ریگاکان نابن، ئەگەر ھەشىن
 دەمبەنەوە سەر كويىرە رىيى بەنبەست گەيشتىو رۆح
 توپىزىل توپىزىل ئەم - با- يە دائەتاشم
 هىۋاش ھىۋاش ئەم ھەورانە ئەپىن
 كراسىيىك لە خوين لە بەر ئەكەم تا بتوانى
 گوئى لە دەنگى ھەنسىكىكى دلى يەعقوب بىگرم
 توئى توئى بىرين لە لىيۇي ئەم ریگايانە دائەمالم، تا بتوانى
 گلەتكىيىك لە جوانى بىزم و نەزىفى ئەم نىكەرانىيە پى بوھستىيەم
 وانەي يەكەم مامۆستا ئاراستەي گشت - با- كانى بۆدىيارىكىرىدىن
 كەچى نەيتوانى ئاراستەي خوينتىرين - با- دەست نىشان بىكا
 ئۆف جوگرافيا چ كراسىيىكى تەنگى بە بەرى من
 وانەي دووھم مامۆستاي ماتماتىك
 خشتهى ليكدانى گشت ژمارەكانى پى لە بەركىرىدىن
 منىش پرسىيم: ئەدى مامۆستا گريان كەرتى تەنيا يەكسانە بەچى؟

وای ماتماتیک چهند زهليلى بهرامبه رپرسیاریکم
چهند غهرب و رموزمى بهروحى من
به جوله يه کى نه بىنراو دهست پى ئەكەيت و ئەپزىيى به سەر شەوا
وهك رژانى پۇلى ئاونگ به سەر گۆنانى دەشتىيىك رىحانەدا
به جوانىيەكى ترسناك دهست پى ئەكەيت.
وهك جوانى ماچىكى نەپشكوتۇ
وهك جوانىيەكى شەوهكىيەكى دەستنويىز نەشكاو به روناكى
وهك جوانى ماچىكى دەم بە ويردى سەر بەردە نويىشى خەيال
وهك جوانى يەكەم ختورەي فرین لاي زەرنەقوته يەك
ئاوا دهست پى ئەكەيت ئەي-با-
لەھېيچ ئاشكرا بونىك ناپرسم
لەھېيچ فرينىك ناپرسم
لەھېيچ خودايەك ناپرسم
لەھېيچ مردىنيك ناپرسم
كه مردن هيىنده ناسك بىت و بەرگەي دهست ليىدان نەگرىيەت ئىدى بۇچى
پرسم؟

ببورن تەنیا دەمەویت لە نەزىفى خويىنى - با - بېرسىم
 چونكە كەس پىيى نازانى و نايىبىنى
 شەوانە - با - چەندە خويىنى لىئەچۆپى
 تەنیا من دەزانم و دەبىبىن
 هەموو شەوى - با - ئەوەندە بەسەر ئەوا دەگرى
 تا هەموو شانوملى بەخويىن تەپ ئەكا
 من دەزانم لورە لورى شەوانت چ گرييانىكى كەسکونە
 بەس نازانم بۆچى ئەبى هەميشە
 گرييانى كەسکون و دلتاۋىن بىكەوېتە شەوهە؟
 ئەى - با - چەندە لەدایكىم ئەچى لەبى رەنگىيا
 ئەى - با - تۆو دايىكم ھىچ بونتان نىيە
 كەچى سەرلەبەر ژياننان داگىركردووه....!
 كە رىڭايەك بىرسى لەونبۇنى خۆى
 چۆن منىكى موبىتەلا دەگەيەنىتە مەنزىلى - با -؟
 سەختە دۆزىنەوەي رىڭايەك بىماتەوە مالى - با -
 وەك سەختى و دورى رىڭاى ناو شارە هەنارىك

پیش ئەوهى داوهريئىت و پىزان پىزان بكرىت
 دۆزىنەوهى رىگايەك بۇ مالى - با - سەختە
 لە سېرىنى فرمىسىكى رومەتى سېيويك
 كەغەرېبى لايەكى سوركىردوھو ئىمەش ناومان لىنناوه
 سېيوه لاسورەھى سەر زەمین
 لە ئەزەلەوھ ھەلەبوم
 چونكە بەدواى رىگادا دەگەپام
 دەرنگ تىيەكە يىشتىم
 ژيان مالىيکە لە لم
 لەناو لەدا كەي گولى رىگا شىكوفە دەكات...؟!
 ئەي - با - تۈرەبۇنەكان ئەدەھى بە ئىمەھو
 گۆرانىيەكان ئەدەھى بە ئىمەھو
 مالىيە موومان پى دەزانى
 كەچى مالى خوت تەنياپىشانى چەمەنزاوو ئاوه كان ئەدەھى
 من دەزانىم تو دللىشقاوو تۇراوى
 دلت شكا لەيەكەم دەست درىيىشى مروۋ بۇ سەرجوانى

روحت تۇرا له ئىمە، چونكە نەمان پرسى
 خوارەي ئەم خويىنە له قوللىي كام برىنتەوە هەلئە قولى ئەي با
 ئىدى تازە بهم درەنگ وەختە
 گريان ريايىيەكى بى لەزەتى دواى مردنە
 روانيىن بو باران له پشت پەنجەرەوە
 رۆمانسىيەتىكى پووچە
 ئىمە دەمىكە و ئىستاشى له گەلدابى
 لەدله وە گۈرانى نالىن و وەتەركانە رۆحمان نالەرزىنин
 ئەوهى ئەيلەرزىنин ليومانە نەك وەتەركانى رۆحمان
 مردن ھەركىز شەقاوېكى رؤيشتن پى نەوەستاندوين
 مردن ئەوهندە رايىنەچلەكاندىن تا بچىن
 دلى شكاوى ھاوسىكىانمان ئاشت بکەينەوە
 ئىمە بوئىه درندەين، چونكە مەخلوقىكى له بىرکەرين
 كەھەموو شتىكىمان له بىركىدبىت بەمەفھومەكانى پشت مردىشەوە
 ئىدى چون گريان رىيائىيەكى بى لەزەت نىيە؟
 له پشت پەنجەرەوە كەى دەست لەدلى باران ئەدرىت؟

باران ئەو رىڭا دورەي بېرىۋە كەچى ئىمە
 تەپيون دەترسین و لەزىر چەترو لەپشت پەنجەرەوە
 باس لەسىحرى باران دەكەين
 ھەميشە ئەوەمان لەبىر دەچىتەوە، كەھاوسەفرى ئەو رىڭا دورەي باران
 با-يە-با-نەك مروٽة
 لەناو روّحى ئەو ھەرىزانەي ئنسان دەستىيان پى راناگا
 پلۇڭگىك خەوى ليّكەوتوه
 لەناو چاوى غەفرەدەي نىرگۈزەكانى جەھەنەما
 -با-جارجارە پىيىدەكەنى و جارجارەش پەنجەي پەشىمانى دەگەزى
 ئەي -با-
 ئەي پەيكى دل پر لەخويىناو
 تو ئاڭرىيکى بەويقارو من پەروانەيەكى ترسنۇك
 تو تەنبايىيەكى پر ھەيېتىت و منىش قەرەبالىغىيەكم
 پر لەسەر گەردانى
 تو ئاڭرىيکى پر قىسىت و لەشەودا نەبىت ھەلناكەي
 ئەي دۆستى گشت بى دۆستەكان

ده لهناو خوینما هلبکه و لرفهت بیت، تابتوانم
 ئشکی گرمی قومریه کی دلشکاو هست پیبکم
 ریگه م بدہ تا خوم کوبکه مه وه
 ریگام بدہ ئهم کاسه درزبردوه پر لخوین و پر زوخاوه
 کوبکه مه وه که دلمه
 ههی هات چهنده لهت لهته مالی دل
 به ده زوله کام قه تاره بارانا
 بچمه و سهريه که مین دیداري فرمیسک له گه ل چاوا
 که نه توانم ده رگای قه فه ریک بترازینم بو که ناریه ک
 چون ده تو ان خوم بدنه به لرفه لرفی خوینی با-
 کهی ده ویرم
 ده ست بخه مه سه ر ته ویلى نیوه شه ویکی مه لول و تورا و
 کاتیک با- به توره بونیکی جوان، شه لالی عاره قی ده کات
 سه دای گریانی ئهم با- یه
 ده نگی به گوئی خوم نه بیت ناگاته گوئی که سی دیکه
 به فریکی ترسناک له ده ستما باریوه

یان ئاگر يان لىّدزىوم، يان ئەمە يەكەمجارە بەفر بەراستى ببارى
دەستم پېرە له ئىپوارەو
ئەم شەقامە جگە لەخواو چۆلەوانى، كەسى پىيۇھ نەماوه
ئەم چاوهپروانىم بۇ گەرانەوەي حەزرهتى - با-
وەك چاوهپروانى ژىنېكى لەئەنفال بەجىيماو وايە
وەك چاوهپروانى گۆزەيەك وايە لەسەر كانىيەكى كۈزراوا
وەك چاوهپروانى ئەم مەخلوقە وايە بەديار هاتنى
پىيغەمبەرىيڭى دى و وەحىيەكى دىكەوە
ئەم لىيو كرۇۋازىنەم بەم تەنگى نويىشى شىيوانە خوا چاكى بكا!
دلەم باش نالىي، هەي ھات چەندە لەت لەتە مالى دل
ئەي - با-
بەقەدەر تۆرەيى تو لە خودا
تۆرەم لە ئەو
ئەي - با-ئەي جەھەنەمتىرين خولياو بىرىندارلىرىن عىشۇھ
ئەي جوانلىرىن تۆرەبۈون لەكاتى مەرگى گەلدا
لەھەمۇ شۇيىنچىك ھەبىت تەنبا لەناو مۇدا نەبىت

مەگەر لەناوچاوى چۆلەكەكانى بەر بارانا دەستگىرت بکەم

ئەى—با-

تۆ سىيېرىيکى كەلەلاو بزەيەكى خويىن تىزماوى

نوىزىيەكى فەراموشكاراوى ناو مزگەوتىيکى روحاوى

بىرەوەرييەكى بىرىندارى و وشك هەلاتۇى بە ئەلقەرېزى دەگاكەمهوه

دەلم پېرە لەمنالى و چاوم پېرە لە گەريان

دەستم پېرە لە ژنهكەم و قۆرگەم پېرە لەھەنسكى ئايىندهى منالەكەم

ھەموو خۆم خەلتانى بىرىنىكە

كەتازە زەحەمەتە بىتوانم تەفسىرى بکەم

ھەموو ويژدانى من ناتوانى لەگەردوگولى بەيانا

گەرىيى دەلتەنگى گولە شەوبۇيەك بىكەتەوه

تازە دەبى تا قىامەت

—با—بە نەزىيفى خويىنەوه سەر بىنۇتەوهو

خويىنىش ھەر تەرمى —با— تىيايدا ھەلکا

روكەمە كۈئەتەي كەسى بى كەسان، ئەى نا ئومىدى

دەپىيم بلى تازە بەم درەنگ وەختە روكەمە كۈى؟

خەبىڭتىر لە خۇم

گولیک بە خەیالى قەمۇرەوە
 لە تەکانى دەريا كۆدەكاتەوە .
 كىلۇنىك مەفتونى ناو زەريا شىنەكانى ئاسمانە و
 گەرەكىيەتى مەعنايەك بۆ دەريا بىۋەزىتەوە
 ئەي پەنجەرە قەترانىيەكانى سەرمەدى
 فريوتان دام بە وەحشەتكانى ئازادى
 چۈنكە فيرтан كىردىم كە چۆن ھەلبىم
 بۆچى دەتانەوى وەك ئىيۇھ پى بىرم
 ئىيۇھ وەچەي شەريعەتىكى زۆلن
 ئىيۇھ پېستانگىرد ، بۆ ئەوهى
 گولەكان گورگان خواردوو بىكەن
 پېستان گرت و ھەلھاتن
 نەوهستان تا
 پەلكى پۇنگە بە قومى ئاو دەمى تەركا
 ھەل ھاتن و ئەو ھەموو ماسىيەتان ، بە تۆرەكانەوە جىيەيىشت

هەلھاتن و جەنازەی ئەو ھەموو ئىيماڭەتان
 پۇت و عورىيان ، لەم سەحرايەدا بەجىيەشت
 دوا پىيىكى مەستىيتان ھەلدا و ھەلھاتن
 كە پىستانگرت
 مۆلەتان نەدا ، كاژىلەيەك پىېڭىرلىق و سەرتان بېرى
 ئىدى بۇچى پى بىگرم ؟
 كە پىېڭىرتىن بۇ ھەللتەن بىت لە دەست
 وەجدى دوو ھەرمى و نويىزى رىۋاسىك
 كە تا مەرد ، سوجىدەي نەبرد
 ئاوا دەپڑا خەيالى خۆل.....

مەحشەرە ئەم ختۇرەيە
 قىامەتە ئەم خەيالە
 مردىنيڭى نازەننинە ، بىرىنداربۇنى پۇمەتى ئاو
 دايىكم دەست و پەنجهى ئەو دلۇپە بارانانەي دەگوشى
 كە بەپوتى لەسەر پىيلۈي تەپرى پەنجهەركەم

خەویان لىّكەوتبو
 كچىك گرىيى فەقيانەكەى دەترازاند و
 بە دەم رېڭاوه ھەورى لى ئەپرۇز
 ھەرزالىيىك بە قەدىپالى دالغەيەكەوە
 نىنۇكى نىيگەرانى دەكروزى
 قورىيەك بانگى ئىوارەت تىدا دەكولى
 تەزبىحىك ، وەرس بۇوه
 لەم ھەموو دەنك دەنك و ژمارىن و ئەمدىوا و دىوکردنە
 ئاوا دەپرۇز خەيالى خۆل.....

زەحمەتە چىننەوەى دەنكە مروارىيەكانى خۆل
 لەكاتى نويىزى شىپوانا
 واى كەسەختە بەرمائى بەبى ئەدرەس
 پەوانەى ناو زەريايى بکەى
 سەختە ھەلگۈزىنى حىكمەتەكانى بى دەنگى
 لە ناو قورپىشلى خۆل

زەحمەتە لە شۆکى مەرگ پزگارمان بىت
 ئەگەر نەزانىن ترى چۈن سەر دەپپەرى و
 شەرابى لىدۇرۇست دەكىرى
 زەحمەتە لە عىشوهى باخ تى بگەين
 ئەگەر كلاۋەكانمان پېر نەبوبى لە گەللى وەريوی ھەنار
 كى دەزانى ئىمە بۆچى زۇو دەمرين
 من پىستان دەلىم ، چونكە
 ناويرىن لە ناو ئاڭردا سەما بکەين
 ئىوارەيەكم لە ئىوارە ناوهختەكانى خۆت بەدرى
 تابتوانم بەردى تىا ئاشت بکەمەوە
 بەيانىيەكم لە بەيانىيە دەست نويىز نەشكادەكانى خۆت بەدرى
 تابتوانم جەنازە حورمەتى تىا بشارمەوە
 لەپە دەستى لە روانىيەم بەدرى
 تابتوانم چاومى تىا كفن و دفن بکەم
 ئاوا دەپىدا خەيائى خۆل
 خودايە خۆ من مەخلوقى خۆت بوم

بهم دهست به تائیه و لەم سەحرا کفن پۆشەدا
 بۆ جیتھیشت !
 بۆ پېت کردم لە نەواي ئەم ھەموو چەقۆیه !
 من كە خالى خالى بەم لە زیوی وەفا
 كەی دەویرم جەنگى بريىسکە بريىسکى شمشىر بکەم !
 كە پەزىنى ئەم ھەموو ئەستىرەيە رامنە چۆلەكىنى لە خەودا
 ئىدى كەی دەویرم
 تەماشاي شەو بکەم بە پوتوقوتى لە ئاۋىنەي چەميّكا !
 خودايە بۆ پېت کردم ، لەم ھەموو بىٰ ويژدانىيە !
 مرووارىيەكانى ئاوايى
 وەکو (بى) ناو ئاو دەلەرزن لە سەرمادا
 چۆلەكەكان باران بالى شىكەندۇن
 كە چى من لە ژورەوە . تادى
 قولۇر نەفەس لە سىيگارەكەم ئەدەم
 دەخىلت بەم كە بىنت نا بە ژيانەوە
 چۆپ بېرى نەكەى

له بهر من نا . له بهر خوا
چونکه زیان به خود او جوانه
که بینت نا . به مهرگاه وه
ده خیلت بم ته رایی بپری نمکه هی
چونکه منداله کهم لهو سه ری زمه نمه وه
سنه ری گرت ووه بوقومی مهرگ
ئاو بهم حه په ساوییه ، به سه رمانا جی مه هیلله
نده تو انم لیلی بدؤیم و
نه ده شویرم ، به دیاریه وه هلبکور میم
خواردن وهی شه و ، هر به مهستی له زهت به خشنه
جیم مه هیلله ، ده خیلت بم
به رگهی ره هیللهی ئهم تاریکییه ناگرم
ئهم سه فهره تولانییه ، به ناو حه په سانی شه و دا
قا قای ئهم پیکه نینه زه راوییه
هه رچی چاوه پروانی هه یه تیاما هه لی گوزی و چوپ بپری کرد
ترسناکی قه ره بالغی ئهم مه خلوقه له عینه

له پىييان خستوم و
 منييش پىييه كامن به خشى به دەريا
 دەرياش لە نىوان مەرگ و سەفەردا دوشدا ماوه
 نازانى كامييان هەلبىزىرى
 ئاوا ئەپژا خەيالى خۆل.....

چ دلنىشىنه ئەم وەجدە
 كە مەولانا گەرد و تۆزى لە شانى ئەتكەكاند
 چىڭى خۆل لە شارەزور دائەچىلەكى
 خەيالىك لە نويىزدا ئەبورايەوە
 بەھىيەك چەميڭى ئەپەراندەوە و
 زەردەپەرى ھەلئەگۈزى
 كە مەولانا تۆزى غەربى لە بىرلانگى ئەۋەراند
 خۆل خەياللى لە خەيال
 ئەستىرە كۈزى اوى كۆئەكردەوە

چ دلنىشىنە ئەم مەلولىيە
 ئەم ھەمو مروارى گريانە
 فرمىسىكى خۆلە و ئىمە نايىبىزىن
 ئىمە پىيمان گرت بۇ ئەوهى پى بنىيەن بە چاوى خۆلە
 ئىمە بەد مەست بويىن شەقمان ھەلدا
 لە ويقارى ئەو ھەمو بى دەنگىيەي خۆلە
 من ھەلنايەم.....
 چۈنكە نامەوى خودا بە تەنبا جى بەھىلەم
 حەپەسانى من بە ديار
 ھەلات ھەلاتى ئەم مەخلىقە بى ئىنسافە
 كە نازانن لە چى ھەلدىن
 دۆشىدامانى من بە ديار ، ژاوهژاوى ئەم گەوجىتىيەوە
 لە پىيى خستوم
 ئاوا ئەپڑا خەيالى خۆل.....

چ دلنىشىنە ئەم مالە بى دەرگايە

بالله خانه یه کی جوانه ، ئەم سەرابە
 ئەگەر نەعنَا هەبى بىخۆين
 دەخىلتانبىم ، كەزاکىرە دلۇپى بارانم لى ونبوبى
 زەحەمەتە لە گىزەنە ئەم شەپۇلانە دەريادا
 هېچ حاسلىكەم
 خەياللى دلۇپى بارانى ونبۇو
 پۇ ئەچمە ناو
 گۈريانى گەروى دەنكىك ھەنارەوە
 خۆل و غوبارى سەرگەللى ئەو ھەنارانە مەشە مىزىنەن
 ئەى نازانى
 من دلەم لای سەحرايە و
 پۇحىشم ھەر لەلای ھەنارەكان جى ھىشتۇر
 ئاوا ئەدوا خەياللى خۆل

واى چەندە بى مەعنایە
 ژەنینى بلوىر لە سەحرادا ، بەتاىبەت ئەگەر خۆل مەست بىت

ئەی خۆل
 لە کام کاسەیان شەرابت تىّکردوھ
 واهىنە مەستى ، خوا ئەدرەوشىتەوھ تىاتا
 چ وەحشەتىّكە ياران
 زاكىرە خۆل لە مالى - با - دا نەبى
 ساكن نابى
 - با - چاوى پر نەبى لە خۆل
 نەرمە ئارەقى تەۋىلى گولىكى سەحرايى پى ناسپرى
 چ وەحشەتىّكە ياران
 گول لە باخچە بىرەننى و سەرى بېرى و
 بە دىارى بىنېرى بۇ يار
 ئەی خۆل فيّرت كردم
 هىنەدە بە قولايى قەلايىھەكانا بۇچم
 هىنەدەي نەماوه ، دەستم بەر دەلم بکەۋى
 هىنەدەي نەماوه ، دەستم
 بەر گۇئى مەمكى دەريا بکەۋى

واى دهريا خيانه تيکى گهورهت كرد له باران
 ئهو هات بو مالى تو كهچى تو كردى به ئاو ، باران بونتلى سنهندهوه
 وا خهريكه پيئنه نيمه ناو و هجدى
 دوو دهنك هەلۈزۈھى مەئيوسەوه
 وا خهريكه دەستم بەر غرورى پرتەقالى دەكەۋى
 وا خهريكه دەم ئەنئىم بە رومەتى
 هەناريڪى دەمولل خويىنا وييەوه .

تەرترە لە خاواگەر* ... ئەم بىرىنە

بالیک خۆی لەبرینى ئاسمان دەسوی و
 خویناواي دەبىت، ئىنجا دەزانى
 فرین بەخويىنهوه جوانه
 نیوهروق، بەدلی پر لەئەسەفەوه
 لەبەردەم فوارەھى مزگەوتەكەدا بورايەوه
 كەچى ما موستا بەو پەرى نەزاکەتەوه
 لەمیحرابەكەی خۆيدا
 جەنازەھى ئىمانى كفن و دفن دەكرد
 لەناو مەزراكان، رىشۇلەھى كوشراو
 خەون بەفرىنهوه دەبىنىت
 لەناو تاقى پەنجەرهەكانا
 دايكم بۇ كليل دەگەپى، تا دەرگاكانى سەرابى پى بکاتەوه
 لەناو بىيەكانا،
 تەنياىي بەو هەموو ھەيپەتهى خۆيەوه دەلەرزى
 سەر بەكۆشى كام حەقىقەتا دەكەي...؟
 ئەي نازانى...

ئىمە هەموومان مالۇمان ھەيە، كەچى لەبەردەرگا دادەنىشىن
 زرنگەى دى پاوانەكانى پىيى يارو
 شکۆفەى دى بىرىنەكانى سەر دىلم
 ئەرەقسى قولپى گريان
 بەسەر پشکۆى ئەم بىرىنە تەپەوھ، كەخاوكەرە
 خاوكەر قىامەتە، لەناو قورگا
 خاوكەر گەردەلولە، لەناو خويىنى پژاۋى پايىزا
 خاوكەر لەچكەى ژنېكەو
 خوا دەمولوتى خۆى پى ھەلبەستۈوھ
 تا چىتر بۆگەنى ژيان ھەلنىڭىزى
 سەبرىتر لەسەبرى ئەيوب
 سەبرىتر لەمەرگى خۆلەمېش
 نەرمەت لەگلەيى كوزەلە، لەگوئى چەمىكى جىيماوا....
 بۇنخۇشتەر لەبۇنى سەمونى بەيانىيان
 دلتەنگەتەر و بىيکەستەر لەو خاوكەرانەى
 لەبنى كانىيەكانى (گەرمىيان) دا بەجيىمان

دەخیلت بىم لىيگەپرى
 ئەم رىيگايە هەربەتنىيا دلئاوهەرە
 لىيمگەپرى، با ئەم ئىيوارە
 بەتنىيا بىرۇم رىيغانەكانى دايىكم ئاو بىدەم
 سېپى... خودا يان دايىكم
 باران....
 خۆم يان مەندالەكەم
 ھەور....
 دلەم يان دلەم
 كاسەيەك بەخويىنەوە رەوانەي ناو دەريايى بىكەو
 سوينىند بەجوانى ئاو بخۆ
 چەمىك بىپەپىنەرەوە ئەوبەر دەشتى دللىيائى و
 لەگەل دەمەشىرە دەمۈپل خويىناوېكانا
 رەسمىيکى بىگە بۆيادگارى
 منىش لىيرەوەيە بەھەردۇو دەستم دەبىنە سوتۇ
 بەديار خنكانى پەلكى رازيانەوە

ئەو دەمانە ئىدى
 سەرم سۇر دەمى لەوهى
 ئاو بۆچى قەت ناخەوى؟
 باران بۆچى، كە ملى نا، هەرگىز ناگەریتەوه؟
 چوالە بۆچى، هەتا خۆى سورنەكا لەخويىن
 گول ناڭرى؟
 سەيرە....!
 بۆچى هەميشە دايكم، لەبانگى ئىوارەدا
 توشى دلەكوتى دەبىت و
 دەنكى تەزبىيەكەي خىراتر دەجولىنى؟!
 سەيرە.... ئېڭكار سەيرە
 مەرگى كەسىك نامگەرىيىنى
 كەچى كە گۈي لەخاوكەرى دەگرم
 دەلم دەبىتە مەحشەرى گريان
 دەلم هيىلانەي مەستانە
 وەلى تەنبا خاوكەر

بەمەستى رىيى دەكە وىتەوە مالى دل
 جاران خودا، لەسەر مىلۆدى خاوكەر
 وەھى دەنارد بۇ سولەيمان
 بۇيىھ باخەكانى وي
 تىرى بۇون لەبىستانى پېشەمامە
 وەلى ئىستا
 خودا، لەسەر ئاسەوارى قوبىھى مزگەوتىكى روحاو
 دانىيىشتۇوھ دەلى
 ئەو هەموو سالە، تەنبايى پېرى نەكىرم
 كەچى لەو رۆژەوهى، تەراتىلەكانى خاوكەرم لى ونبۇوھ
 زمانم چۆتە كلىلەو گۈرانىم لەبىر چۆتەوھ
 نزايدەك لەدلىما سەوز ئەبى
 ئاوايىك لەقولا يىا
 سەر ئەكا بەكۆشى خۇلا
 شەو لەدەستىما نوستۇوھ
 بارن لەناو مىلۆدى ئەم خاوكەرەدا، ھەدادانى نىيە

دەشتى وەحشەت بەرھوالأيھو
 بىرىنى ئەم ئاوابۇونە تەر تەرھ
 وەك دەستى دوعاى نويزىكى بەجىماو
 تو دەلى شىكستە بالم
 من دەلىم نەفرەتت لىبىت، ئەى فېرىن
 تو دەلىي
 ئاسمانىكى سامال جوانە، بۇ خەم بەباكردىن
 منييش دەلىم
 سەحرايەك بۆپۈرانىن خراب نى يە
 تو لەناو قامەتى رەنگا ئەدرەوشىيىتەوھو
 بى ئاگاى لەوهى
 تەجەللای تارىكى چ كۆشكىكى ئەفسونگەرە
 من، لەپىيى كۈلانەكانى دوکەلە
 بەدواى درەوشانەوھى مۆمىكى ونبودا وىلەم
 ئەزىزەكەم، بەرھوکوئى دەئازۇى
 ئەم كەشتىيە پېر دوکەلە

ئەی نابىنى ئىوارە، بەدەست بەتالى دانىشتۇوھە
 ئاوابۇن قىسەيەكى پى نى يە، بۆبەيانى
 ئەزىزەكەم پىيى ناوى
 ئەمپەراو پەركىدى دنيا
 تو لەدۇورەھە سىگارى رۇشىن بکەو
 منىش لەم سەرى دنياوه
 دوكەل دەكەمە چاوساغ و
 سۇراغى بىرىنەكانى خاۋىكەر دەكەم.
 هەر دەرۈيت و پەلەپىتكەمى ئەم ختۇرەيەت
 ئىوارانم خويىناۋىتە دەكات
 وەنەوزى ئەم كۆترانە
 تارمايى مەرگم لەلا توختى دەكاتەھە، ياران
 شلوى بۇونى غايىلەمى ئەم بى تاقەتىيە
 نايەللى سوتۇرى جىڭەرەكەم ھەلگەرمەھە و قومى لەخۆم بىدەم
 كەلەبنى پىيالەكەما بەجى ماوه
 بىرىنى باى بەيانىان و سىبېرى بەجىماوى تەويىلى تەرى دايىكم

بەبەر دە نويىزە كە وە
 سايىھى ئە و گولە حاجىلانەي، تامىرىن
 دەستىيان بەر جوانى شە و نە كە وەت
 گەمەي جىيماوى ئە و كۆتۈرەي
 لە دەست خوا رايىركدو خۆي كوشت
 سەربۇر دەي ئە و دللتەنگىيانەي
 هەمېشە سەرە داوهە كانىيام لى دەئالۆزى
 خرمە خرمى دوگەلا، لە تەنە كە يەكى خۆلا
 سەرە تايەكى كوشىندەن
 بۇ لە يەكترازانى هيلىەكانى قىسە كردىن
 ئەفسوس دەفتەرييكم لى ونبۇو
 بۇنى غەرېبى دەريايى لى دەھات
 كتىيېكىيان لى فراندەم
 تالى قىشى دايىكم و پې بەرچنەي مەنالى
 ئىيامىن تىيا هەلگىرتىبوو

ئەفسوس.....

سورەتىّكى نەنوسراوى و
لەدلى خۆلە نەبىت، ساكن نابىت
لەنىگاي سەرابىيّكى پەزىز مورددە نەبى ناپوانىت
ئايەتىّكى لەپۈركەراوى و
رېبوارەكانى رېڭاي دۆزەخ نەبىت
كەس ناتلىيەتەوە ئەزىزەرت ناكا
تۆھەرتەنیا لەخۆت ئەچىت ... ئەى خاۋەر
تۆلەخۆت و لەدلم ئەچىت
تۆ لەئاو و لەچاوم ئەچىت
تۆ لەخۆل و لەقۇرگەم ئەچىت
ئىدى هەر ھىيىندەم ماوه، بلىم
كەدىوار ئەرمى بەسەر رەنگا
كەگرىيان ئەپۇخى بەسەر دلا
كەگۇرانى لەناو وە جدا فەنا ئەبى
كەبرىن تەپتر دەبى لەخويىنى پەرتەقالى

کەخاوکەر قولپ ئەدا

لەپىچەكانى (ئاي....ئاي) يا

ئەو دەمانە برىنى تەننیاىيى دەلى

خويىنم لى ئەچۆپى ياران

ئەو دەمانە

برىنى تەننیاىيى دەلى:

ئەگەر مۆلھەت ھەبوو دەلىم:

تەپترە لەخاوکەر ئەم برىنە.

* خاوکەر: جۇرىكە لەمەقام تايىبەتە بەناوچەرىمىان.

تا قیامەت گریان

که یوسف بهربووه
 دهريا، له تاريکيدا داچله‌کى و لىيوى هەلزله‌پى
 كه خرکه بهردىكت له جيڭكاي دلت دانا بىت
 جەنگى جەھەننەمى عەشقەت چۆن پىددەكرىت
 پياوه سەنگ دلەكانى دنيا
 كەى دەويىرن توخنى عەشق بکەون
 من بە رېۋانى ھەمو شتى دلۇم دائەخورپى
 بهتايبةت رېۋانى سىبېر
 من بە روخانى ھەمو شتى گيام وەك شۆرە بى دەلەرزى
 بهتايبةت روخانى غور
 من بە شكانى ھەمو شتى رەنگم ھەلئەبزېكى
 بهتايبةت شكانى مانگ
 بمشكىنە وەك چاوى شكاوى، مينا رەنگى گۆمى ورمى
 بمشكىنە و ورد وردم كە
 كە نەتوانم فرمىسىكى بىزايەك بىرم

من ههربو جیهیشتن باشم
 ئەو هەموھ ستایشى بارانم کرد
 كەچى جىيى لەپى دەستى نەدامى تىيا بسراهوم
 دايىم هيىنده بەكول دەگرى
 مەگەر گريانى دىيىھكى دواى ئەنفال
 تامى گريانى دايىم با
 بىكە بە خاترى ئەو بەرخەى لە پان جىيما و كەس نازانى خوا چىكىد بەنسىبى
 پىش ئەودى جىمبەھىلى
 سەيرىكى ئەو لوچانەى دەموچاوم بکە
 هەر لوچىكىان حىكاياتى گۆرستانىكى غەريبى لە خۇيا ھەلگرتوه
 دالغەى ئەو پىرته قالە مەشەمزىنە
 ئەللىي مەمكى خوشكەكەم
 كە ئەيگوشى دلۋپ دلۋپ پەشيمانى لىئەچۈرى
 پىيان نەدام تۆزى بە گويى خەيال بکەم
 بۆيە بەرھو تالتىرين رىڭا ملم نا
 بەرھو بىشەرەفتىرين لوژىك پىمەلگرت

چوم بۆ ناو زەمەھەریرى، پىيىان دھوت حەقىقەت
 چ سەخىفە حەقىقەت فىرّم دەكات
 ھەرگىز بىر لە بىرسىتى زەرنەقوتەيەك نەكەمەوھ
 لە كلۇرە دارىيىكى فەرامۆش كراوه
 چ سەخىفە حەقىقەت
 گشت بىرادەرەكانمى كردى
 ژمارەت تەلەفۇنى بەر باخەل و
 دايىم لەكەل شتنى كراسەكەمدا جوان خوساندى
 ئىستا، بە رەقەميش كەسيان نانا سمەوھ
 با خىرا تر لەكەل رەنگى زىويىنى ئەم بەيانىيەدا
 كە هەر دەلىيى رۇمەتى چەمىيىكى تەفرە نەخواردوھ، بە زىيان
 دوا چۈپى شەو، كە لە بنى پىالەكەما بە جىيماوه بىخۆمەوھ
 بۆ لاي كىيى بېھم ئەم دلتەنگىيە....؟
 بۆ كىيى يەكالا كەمەوھ ئەم رۇحە بىمارەم....؟
 كە تو جورئەتى ئەوەت نەبى
 بچىيەتە ناو پەحمى ئاگرەوھ

باسی سوتانی چیت بۆ بکەم؟
 ئەم ھەمو بىئىمانىيە بوئىرم بۆ كىيى باس بکەم؟
 خودايىه پىگەم بده، دەستت لىبىدەم
 رىگەم بده، ماوهى تakanى تنۆكى خويىنى رىشۇلەيەك
 بۆ بەر پىيى پىبوارىكى بىيۆيزدان
 ھەر ئەوەندە ماوەم بده
 گفتۇگۆت كەم و پىتپلىم
 ئەم مەخلوقاتت بۆ بەرەلاو سەرگەردان جىيەيشتۇھ؟
 لەسەر كىيۇي تور و ئەشكەوتى حەبرلاو
 لە كىيۇي عەرفاتا قىسەت كرد
 تەنیا لەسەر كىيۇي نائومىدى ئىيمە زمان نايەى
 لىم قبولكە پىتپلىم:
 دەمىكە قىسەت نەكردوھ
 دەبوا قىسەت بىردايە
 دەزانم ئەو رۆزە، نەفرەتت لىكىرىدىن
 كە ژيانىت پىيېھەخشىن

من چۆن پوم بىت باسى عەشتىت بۇ بىكەم
 ئەوەتا خويىنى مارە تەلايىھەكان
 ھېشىتا وشك نەبونەتەوە، بە لىيوارى دەستمەوە
 لەسەر ئەم تەختە رەشەئى پىيىدەلن بىبابان چى بنوسىم؟
 كە نوسيئى ئىفلىجىتىن ရاپسکانە، لە دەست مەردن
 ھاوار.....ھاوار.....

موبىتەلام بە دوى حەرفىكا ھەيپەتى مەردىنى تىيا باس بىكەم
 بىيىدەنگەتر لە گۈريان وەرە
 زەلەيلەر لەبەرد جىيمبىلە
 من و توْ درۆيەكىن يەك لەيەكترى شاراواه
 من و توْ سەرابىيىكىن

ھىچمان بە خنكانى ئەوى دىكەمان نازانىن
 من و توْ كرمىيىكىن، جەھلى پىكەنин نايەللى
 زەپەيەك لە جوانى دارستان حالى بىبىن
 من و توْ دو مەلعونىن
 مەگەر پىرىتى بىرمان بخاتەوە و ناچارمان كا

دو دلۆپ فرمیسک، له دلەوه هەلپریشین
 ئەو میخەکە، له ناو دەستتا ورد مەکە
 بۆنی دەستت خۆش نابیت
 بەچى بۆنی دەستت خۆشبىٰ
 ئەوەتا سېبەرى گشت پەنجەكانى
 لهناو خويىنى پژاوى گوڭلە سورەكانا، بە جيّماوه
 تۆزى سملى بەرباخەلى دايىكم چۈن دەتوانى
 بۆگەن و بۆساري ئەم جەنازەيە بېرى
 كەپىيى دەلىن زيان
 دەستم له ناو خويىنىكى پژاوا جيّمابو
 خويىنى بەفر بۇ وابزانى
 چاوم له دوا تەپايى گۆزەيەكا لىيونبو
 كەچى هيچم حاسلى نەكىد
 پەپى جيّماوى پىشىۋەكانى
 لهزىپىيى پىبوارەكانا چىيەوە
 كەچى ئەم ئاوا بونە، شتىكى پىنھوتىم كە دەبوا پىيى بوتمايمە

بۆ برينداري دەكەيت ئەم ناريکىيە؟
 بۆ بزانم قەتى پۇزى چەند جار
 قورگى پر ئەبىت لەگرىيان
 بۆ بزانم مەنداڭە عەجولەكەي دراوسىيەمان
 چۈن دلى قومرى ئەشكىيەن و سەرى پىيەھەلئەگرى؟
 ئەو پەنجەرە قەترانىيە مەكەرەوە
 بەچى ئەچى و بۆ بىبىينم؟
 زىيان بە قولبەسراوى لە بەردىم پەنجەرەكەمدا
 گولە خەزىيمىكى پىر، پىرتر لەم بىتاقەتىيە من
 بۆ بزانم؟ لە كەيەوە ئەشكى ئەسەف هەلئەرىيىزى
 ژمارەي شكانەكانى دلى . با . بۆ بزانم؟
 ئەم رىستانە پرپىن لە فرمان
 فرمانى راوكىردىنى گەلا
 ئەم رىستانە خالى خالىن لە ئاواھلىناو
 ھىچ نەماوه سىفەتى جوانى بىدەينە پال
 ئەم حەرفانە لە مىزەوە، نەدراونەتە پال يەكترى و

وشەی . ئاو يىان پىننا نوسرى
 بۆيە گشتىيان بە پىيوه، زەرد ھەلگەراون لە تىنۇوانا
 دەستمان بىردى بۆ خەيالى ئاوو شەمىزاند مان
 جاھىلانە، لە لاۋا توپە بويىن و بارانمان ئاشت نەكىرىدەوە
 تۆوى گولەكانى مەتمانەمان، لە دەشتى رەشەبادا چاند
 بىبا كانە ھەنسكى خويىناوى كانىيەكانمان
 بەبىيەسى لە بنى دەريادا جىھېشىت
 ئەم سکونەت بۆ شەمىزاند؟
 ئەم ئاگرەت بۆ سەوز كرد؟
 من دەمىيەك بۆ رەنگى ئاگرم بىر چوبۇھوھ
 ئەم دلنىيا يىيەت بۆ دايە بەر نەشتەر؟
 من كەى بەرگەي ئاشوبى ئەم ھەموو گومانە ئەگرم؟
 ژيانيان بەبارمە لادانام و ئاسودەييانلىسىندەم
 پېيان كىردىم لەسەنگىلى و
 دەست بە تالىشىيان كىردىم لە مىھەباني
 پېيان كىردىم لە گرييان و شەرمىيان كىردى، برابەشى ژيان

پرپیان کردم لە چۆلوانى و ترس
 خودايەكى چنگوپل خويىناويان كرده پاسەوانم
 سادەترین من ئەگەر مابىت گريانە
 كەناوىرم ناوى بىيىم
 موقعەدەسترىن خودا، لاى من ئەگەر بويىرم بىيلىم
 شۇرەبىيەكە، لە قوللايى تارىكىيا
 چاوى فرمىسىكاوى ليمۇيىھەكى دراوسيي ئەسپىرى
 تا قىامەت گريان
 تا قىامەت چاوهەروانى
 تا قىامەت ژەنلىنى تار، بەديار مايه پوچى رېڭاكانەوە
 تا قىامەت شکۆفە باخچە، بەديار باخەوانە نابىنالانەوە
 تا قىامەت حىكمەتى ئاگر
 بەديار پاسەوانە مەنگۈلەكەنلى دۆزەخەوە
 هىيىندەي پېرىي باران پېرم لەمەلولى
 هىيىندەي سەبرى ئەيوب پېرم لە گلەيى
 خويىندەنەوە ئەم بەيازانە، بۇ بالەبانىيىكى كەپ

وەك جوانى دەشتىك وەنەوشە وايە
 لەبەر دەم رەوهىيەك جەنازەمى جىّماوا
 پەنجەرەكان والاكەو ترسىت نەبىت
 دەرگا كان بخە سەر پىشت و پىيوىست بە قەل ناكات
 زىيان بەقەلىيەكى گەورەتر داخراوە
 خودايىه جاران نامەي جوانى دەنوسى
 لە ئىنجىلا فىرى خەۋى ئىر دارى زەيتونت كردم
 لە زىبورا چاوت پېر كردم لە مىيۇھ و
 رۆحەت پېر كردم لە زەنینى تەمبۇر و گۆرانى ئازىز كردم
 خودايىه جاران لەنامە شەفەويەكانى شەوگارانى ھاوينا
 سەۋەتە پىكەنىت بۇ دەناردم
 دللىيابە پىيوىستم بە نامەيە، لە تۆۋە بىت
 دەنا مەجبورم پىت بلۇم :
 (هەتا قامى قىامەت ئاھو واوهىلا نەكەم چ بکەم) *
 بەچى ئەچى كاتىلەيەك ئاوى دەستى خەرامانى
 كەزىيان ئەو هەمو خويىنەلىيچۈرۈ

به چى ئەچى سەبورى
 كەزىيان سەر لەبەرى پرسە بىت
 جوانى خوا به چى ئەچى؟
 كە نەتوانم پرسىيارىك و دەردە دلىكى لا بکەم
 دەسپە مەخەملىكەي پوشنایم توند توند گوشى
 يەك دلۇپ پۇناكى لىينەتكى
 تمەز تەرايى بې بوبو
 ئىدى منىش مردم
 ببورن نوستم

* مەحوى